

KERKÜK AĞZI İLE BİR ŞİİR

Ümit TOKATLI

Irak Türklerinin yetiştirdiği genç kuşak şairlerinden Dr. Sabah Abdullah Kerküklü, 1957 yılında Kerkük'ün Çukur Mahallesi'nde doğdu. Tahsiline Mahalle mektebinde Molla Mehmed'den Kur'an dersleri alarak başlayan Kerküklü, daha ilkokulda iken hoyrat ve ortaokulda değerli şair ve hattat Mehmet İzzet Hattat'tan Hece ve Aruz kalıplarını öğrenerek şiir yazmaya başlar. 1977 yılında Musalla lisesi ve 1982 yılında da Basra Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olur.

Kerküklü, bütün şiirlerini Hece ve Aruz kalıplarıyla yazmıştır. Ayrıca Mehmed Sadık ve Osman Mazlum'dan sonra divan edebiyatı geleneğini, (özellikle Gazel'de) en iyi sürdüren şairlerden biridir. Müşterek edebî dili büyük bir ustalıkla kullandığı gibi, halk ağzı ile yazdığı şiirlerinde de oldukça başarılı örnekler vermiştir. Bunların arasında müstesna bir yeri olan Şehriyar'ın Haydar Baba'ya Selam'ına yazdığı naziresidir. «Gözlü Baba» adını taşıyan bu mahzumenin ilk beşliği şöyle :

Gözlü Baba yoluv doyağ tutaydı
Yar dudağı bayaz kaymağ tutaydı
Keşke bir gün gévil ayağ tutaydı
Onda doğru aşık olan bilini
Çoh aşkın adı aşkten silini

Şairin basılmakta olan «Vatan Destanı» ve «Büyük Sevgi» adlı iki şiir kitabı vardır. Sunmakta olduğum parça Vatan Destanı'ndan alınmıştır.

KUTSAL YURDUM

Kutsal yurdum sende güneş açaydı
Işığını gögde reng reng saçaydı
Bağlı bilbil kanat açılı uçaydı

Onda hayat cennet misli olurdu
Çöken bağrı saf neşeyle dolurdu

Sen de güneş sarı altın rengi var
Tellerinde andelibin dengi var
Her çıışta cıhannın ahengi var

Korhıma sönmez mavi gögde güneşüv
Burkan kimi yağın kalı ataşuv

Kare gécev parlağ günnerden şirin
Yıldızların rengi yıldızdan derin
Çıhan hilal sanki gögde bir gelin

Sona kimi gögde yavaş yürür mü
Naznaz gülen gözyaşları kurur mu

Kutsal yurdum kum torpağuv öpeller
Onda yüz bin dava darman tapallar
Çoh korhum var seni elden kapallar

Bekçi olub géce gündüz beklerem
Sert sinemnen yad süngüsün teklerem

Kare altun toprağuvnan coşar mı
Sağdan soldan sene karvan koşar mı
Sende gece gündüz kimi yaşar mı
Güneş söner sönmez Gurgur çırağı
Parlağ üzle karşılar dost konağı

Gah da séven sévgiliden darını
Uzağ uzağ koyub gider yarını
Gah heste olı gah tapmaz çarını
Sende össem ölüm mene hoş geli
Kırar canım sevdadan bihoş geli

Kutsal yurdum ay nene doğan yérım
Kurban işte men canım kurban vérim
Su yérine koy lebüve kan vérim
İnsan ölüb yurddan uzağ olmasın
Gurbet elde gözü nemli kalmasın

Kutsal yurdum her dıyardan şirinsen
Kışta sıcağ yaz baharda serinsen
Kafes alta bağrım üste derinsen
Ruh çıhınca çıhmaz sévgüv bağrımdan
Hah bitince bitmez sévgüv bağrıdan

yoluv : yolun (iyelik)
doyağ tut- : buz tutnuak
bayaz : beyaz
kaymağ tut : kaymak tutmak; olgunluk,
çağına girmek
gévil : gönül
ayağ tut- : yürümeye başlamak
onda : o zaman
bilini : bilinir
çoh : çok
silini : silinir
güneş açaydı : güneş doğmuş olsun
saçaydı : saçmış olsun
uçaydı : uçmuş olsun
bilbil : bülbül
misli : gibi, misali
çöken bağ : bakımsız, çökmüş bostan
andelibin dengi : güzel sesli bu kuşun çok
benzeri (var)
çihş : çıkış
cihan : cihan, dünya
korhma : korkma!

mavı : mavi
göğde : gökte, semada
güneşüv : güneşin (iyelik)
burkan : volkan
kimi : gibi
kalı : kalır
ataşuv : ateşin (iyelik)
kare : kara, siyah
parlağ : parlak
günnerden : günlerden
çıhan : çıkan
sona : ördek
naznaz : bir çeşit sabah açan akşam solan
çiçek, nazlı çiçek
torpağ : toprak
öpeller : öperler
dava darman : ilaç, çare
tapallar : bulurlar
elden kalp- : başkasının sahip olması
olup : olmuş
beklerem : beklerim, gözlerim
sinemnen : sinem ile, göğsüm ile
yad : yabancı, düşman
tekle : geri çevirmek
kare altun : petrol
torpağuvnan : toprağından
Gurgur çırağı : Kerkük dolaylarında yanan
ezeli ateş
üzle : yüz (surat) ile
gah da : bazı, bazen
darını : darılır, küser
heste : hasta
olı : olur
çarını : çaresini
össem : ölürssem
mene : bana
geli : gelir
bihoş : kendinden geçmiş
öy nene : (çocuk dilinde) dolunay
vérim : vereyim
lebüve : dudığına
sıcağ : sıcak
kafes alta : göğüs kafesi altında
üste : üstünde
çıhınca : çıkıncaya kadar
hah : halk, insanlar